

Predsednik Koalicije za održivo rudarstvo Srbije Zvezdan Kalmar je napomenuo da bi eksploatacija litijuma u Srbiji podrazumevala korišćenje ogromne količine vode, energije i hemikalija, „koje dolina Jadrane ne bi mogla da podnese“ i precizirao da je kopanje litijuma i njegovo prerađivanje u oblik koji je upotrebljiv za baterije i akumulatore - izuzetno agresivno. Prema njegovom viđenju, to bi značilo i više od 300 kvadratnih kilometara zagađenog prostora, kako od hemikalija, tako od odlagališta i flotacija.

Procenio je da će tamo biti ugrožene reke, ali i pčelarstvo, jer neće biti obezbeđena čistoća meda, pošto niko neće da kupuje med od pčela koje nadleću sumpornu kiselinu. Značajan deo zapadne Srbije će biti ugrožen, kako uzvodno od Jadrane, tako i nizvodno. Biće ugroženi i međunarodni vodotokovi, dok će zemljište i vazduh najviše biti zagađeni u tom regionu oko Jadrane, ukazao je Kalmar. Reč je o jako plavnom području u slivu reke Jadrane koja se uliva u Drinu, objasnio je on i protumačio da nije moguće organizovati ogromnu proizvodnju litijuma, koja podrazumeva dovođenje vode iz Drine cevima u dužini od 20 kilometara. Zato što će u plavnim situacijama biti velika poplava, a u periodima suše će se sučeljavati potreba poljoprivrede i stanovništva za vodom sa potrebama tog postrojenja, rekao je Kalmar. On zato ističe zahtev da se urade alternativni scenariji razvoja i procena uticaja, koja bi obuhvatila socijalne, ekološke i ekonomske uticaje, čime bi bio anuliran plan posebne namene za otvaranje rudokopa za jadarit.

Kalmar se zalaže da rudarska kompanija snosi sve troškove, „svaki gram zagađenja, svaku kap vode koju će da koristi, svaki miligram zemljišta koji će da prevrne da bi iskopala rudu i sva zagađenja u sledećoj večnosti da snosi“, jer će odlagalište ostati decenijama i decenijama. Koalicija se, kako je rekao, zalaže da rudarska kompanija u direktnoj pogodbi otkupljuje zemljište od građana, ali i za održivo rudarstvo, koje će snositi troškove zagađenja.

Upitan o iskopavanju litijuma u svetu, Kalmar je odgovorio da se planiraju dva rudnika u Evropi, u Španiji i Portugalu, i da se na oba mesta lokalne zajednice tome protive.

Sada se najviše kopa u Južnoj Americi, gde mnogobrojni primeri pokazuju da je veliki broj ljudi izložen zagađenju, dodao je Kalmar i primetio da je „količina litijuma koja se kod nas nalazi veoma mala u odnosu na već dokazana ležišta“.

Zato globalno tržište ništa neće osetiti, „ako se ovo ne iskopa“, uveren je Kalmar, koji podseća da postoje tehnologije i mesta u svetu gde litijum može da se proizvede iz drugih oblika, ali da je još bitnije to što litijum niko ne reciklira.

„Mi konstantno tražimo novi izvor, a ne recikliramo postojeći“, zaključio je Kalmar.

Izvor: danas.rs

Eksploatacija litijuma u Srbiji biće rađena agresivnim postupkom